

Előfizetési árak:

Egész évre 10— K
Fél évre 5— K
Negyed évre 2:50 K

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik szerdán és szombaton

BAJA

Kiadóhivatal

Kazal József könyvnyomdája, ahol előfizetések és hirdetések felvételnek. Telefon 45.

Szerkesztőség

Baja, Eötvös József-utca 2. szám.
Telefon 116.

Felica szerkesztő és lapfelfüggető: **Meskó Zoltán.**

Husvétnak ünnepén.

Husvét az igazság győzelmének ünnepnapja. A fakadó rügyek, a tűzesedő napsugár, a madarak ajkán télen át elnémult éneknek újból való felcsendülése mindmennyi gyógyörü keret ehhez az ünnepnaphoz. Minden madárdal, minden vibráló napsugár azt hirdeti, hogy az igazságot örök halálra ítélni nem lehet, ha néha-néha leáldozik is a napja, idővel annál diadalmasabban kel életre, feltámad és mint az isten fia élni fog örökké.

Nincs tehát semmi okuk csüggedésre azoknak, akiknek lelke a mai közéleti jelenségek láttára elborul. Nincs okunk a csüggedésre, hisz ez mind csak múlt jelenség, az igazság napja előbb-utóbb át fog törni a sötét felhőkön és sötét odvaiba száműzi azokat, akik a hazugság köntöskében tetszelegnek a közélet porondján.

Hogy ezt a tisztító záporosót a mi közéletünkben vajjon mi fogja felidézni, arról e percben senki sem tud határozottsággal nyilatkozni. Lehet, hogy az embertömegek követelő moraja torlasztja össze a záporfelhőket. Lehet, hogy más, ma még tán csak a lelkek mélyén szunynyadó erő fog változást előidézni, de az bizonyos, hogy

az igazság napja teljes fényében ki fog sütni.

Husvétnak ünnepén földre tehát a csüggedéssel s még azok is, akik elboruló lélekkel szemlélik a napi eseményeket, lelkes szívvél énekeljék az Alleluját. Az igazság mindig győzött, győzni fog ezentúl is. Az igazság maga a legyőzhetetlen Isten, mindeneknek ura.

Bajáról a bajaiaknak.

II.

A régi Baja.

Baján sokszor hallhatjuk azokat a sóhajokat, amelyekben benne van a régi Baja utáni vágyakozás. Minden büszkeségünk a régi Baja, amely mindnyájunkban szépként és hatalmasként él. Erre a folyton visszahítt korszakra, amely kb. 30—40 év előtt élte virágkorát, tárgyilagosan akarunk e cikk keretében rávilágítani, hogy a sok látszólagos fényoldal mellett megláthatassuk az okoknak kezdő és fejlődő csiráit, melyeknek mostani elmaradottságunkat köszönhetjük.

A legtöbb embert az akkori kereskedelemnek és ipari forgalomnak élénksége téveszti meg. Bizonyítékul azokat a hetivásárokat szokták megemlíteni, amelyekre az egész környék becsődült s azokat az országos vásárokat, melyek egy-egy iparosnak egész évi megélhetését biztosították. Senkinek sem jut azonban eszébe az élénk forgalomnak okait kutatni s megvizsgálni, hogy kulturális szempontból fejlődött volt-e az akkori Baja s jólétében gondoskodott-e arról, hogy a kedvező időben rakja le bázisait jövőendő nagyságának s felhasználva a jólétet annak előmozdítására, hogy ipari

és kereskedelmi gócpont maradjon Baja továbbra is. E kérdésekre az alábbiakban adjuk meg a feleletet.

A régi Baja élénk forgalma elvitathatatlan s ezt Szabadka és Zombor elmaradottságának köszönhetette. Vásárjai, borpiaca híresek voltak, kisiparosai pedig a környék szükségletéről gondoskodtak. Az általános jólét azonban dekadenciát szült s ennek hatását érezzük ma is. A régi Baja nagysága ugyanis beteg volt, mert semmi sem történt arra vonatkozólag, hogy a jólét később is állandó legyen. A régi Baja élvezett, de a meglevők megerősítésére sosem gondolt. Kulturális élete épügy nem állt nivón, mint most, virágzó forgalmát pedig önhibáján kívül kedvező körülményeinek köszönhetette. Ez az alap azonban gyöngye bázisnak bizonyult s amikor a szomszéd városok önerőjükből, dolgozva haladni kezdtek a karral s fejlődtek, Baja folyton jelentéktelenebbé vált s nyugodtan nézte önnön romlását.

A visszahatás gyorsan vált éreztetővé és láthatóvá s a nagy forgalmat már csak néhány vidéki hatókról gazda képviselte. Objektíve vizsgálva tehát Baja iparának és kereskedelmének történetét, e hamis indító okoktól folyton visszavágyott időt kell tulajdonképpen mai sanyaru helyzetünkért okolni. Ma haladunk nehéz, akkor könnyű lett volna. Az akkori Bajának csak kissé a jövő számára is dolgoznia kellett volna s akkor ma nem küzködnénk kicsinyes akadályokkal. A régi, jó, boldog és hatalmas Baja tehát nem igen visszahajthatandó kor s a sóhajozások nem éppen indokoltak. De hát mi ahelyett, hogy a jelent akarattal s kemény munkával színesre festenők, inkább csüggedten énekeljük: Régi dicsőségünk hol késel az éji homályban.

Ahol a tüdőbetegeket figyelik meg.

Látogatás egy új bajai intézményben.

— A „BAJA” tudósítójától. —

Baja, márc. 20.

A Tüdőbeteg-gondozó Intézet intéző-bizottságának intézménye, a dispensaire, ez év elején megkezdte működését. Csendben, de annál eredményesebben dolgozik a dispensaire s a nagyfontosságú szociális intézmény segítségével elfogjuk érni azt, hogy Baján a tüdővész terjedésének gátat vetünk. Ha a dispensaire a betegeket nem is gyógyíthatja mind meg, mert hisz erre nem is volna képes, de legalább meggátolja, hogy a betegség fertőzés által terjedjen s ezért megérdemelne, hogy a társadalom fokozottabb mértékben támogassa nemes céljának elérésében.

*

Néhány perc három óra előtt . . . Mészáros Lázár-utca 16. sz. házban a dispensaire előszobájában vagyunk, ahol a betegek várakoznak. Körülbelül nyolc—tizen férfiak, nők, fiúk és lányok vegyesen. A falakon mindenütt táblák, ilyen felirásokkal: A tüdővész gyógyítható. — Poros levegő árt a tüdőnek. — Nedves ruhával és seprővel takarítsunk. — Tüdőbajtól legjobban a tiszta levegő és jó táplálkozás óv meg.

A teremben élénk társalgás folyik. A betegsükről beszélnek mindannyian. Munkások, kérges kezűek, sápadt arcúak, kis fiúk és csöppnyi lányok, arcukon a kór jelével. A világ eseményei, az általános sztrájk, a politika, a háború nem érdekli őket. A téma mindegyiknél ugyanaz: a gyilkos betegség, mely lassan őrli meg szervezetüket. Az egyik örömmel mondja: ma valamivel jobban érzem magam, a másik szomorúan válaszol: én rosszabban. A beszélgetés olykor-olykor megszakad, valaki köhög, szárazon, szivettéppén.

A világon létező bármely gyártmányu **Zongora és Pianinó**

nálunk 150 koronával olcsóbb, mint bármely budapesti vagy bécsi cégnél, készpénzért és részletfizetésre

HAAS és WEISZ zongoratermei BAJA, Főtér,

a városháza és Nemzeti Szálloda között.

Telefon-szám 143.

A világhírű Stingl és Hoffman Cserny zongoragyárak vezérképviselete. Harmonium, cimbalom és használt zongorákat eladunk, becsérélünk és bérbeadunk.

Aztán beszélnek tovább és várják az orvost. Csupa sápadt ember, vagy égő piros a láb rózsáitól . . .

A váróterem tágas ablakain beült a nap, megvilágítja a sápadt embereket.

Három óra . . . Megérkezik az orvos, Pollerman Artur dr., a vezetőorvos, kezdődik a rendelés.

*

Pollerman dr. nagy előzékenységgel áll munkatársunk rendelkezésére s részletesen elmond mindent, ami a dispensaire vonatkozásban.

— A dispensaire célja — mondotta az orvos — az, hogy a tuberkulózisnak, mint fertőző betegségnek terjedését megakadályozza. Megelőzni a betegséget oly módon, hogy felvilágosítsuk a beteget: mi az ő baja, milyen veszedelmeket rejt az magában, minő óvintézkedéseket kell megtennie, hogy a betegséget környezete meg ne kapja — ez a mi főfeladatunk. Ezt a feladatot különböző eszközök segítségével hajtuk végre. Elsősorban arra törekszünk, hogy a beteg szívesen jöjjön ide. Nem kényszerítünk senkit az idejövételre, de igyekszünk az ittlétét előltük kellemessé tenni, hogy ide szokjanak s hogy beteg ismerőseiket is elhozzák ide. Aki felvételre jelentkezik, annak elsősorban is a köpetjét vizsgáljuk meg. Ha a köpetvizsgálat azt mutatja, hogy a betegség fertőző jellegű, akkor olyan óvszereket adunk a betegnek (hygienikus köpöcsésze stb.) melynek segítségével a betegség terjedését meg lehet gátolni. Mi a beteget rendszeres gyógykezelésben is részesítjük s ebben különbözik dispensaireünk a külföldi dispensairektől: így például Németországban a dispensairek csak arra szorítkoznak, hogy a beteget felvilágosítsák azon óvintézkedésekről, melyek segítségével a betegség terjedését megakadályozhatják. Szorosan véve a dispensairenek nincs is egyéb célja, csak a betegséget megállapítani és védekezni ellene.

Fontos eszköz továbbá célunk elérésében a betegek lakásának ellenőrzése. Az intézet gondozója felkeresi a betegeket, megtekintí azok lakását s tapasztalatairól jelentést tesz az orvosnak, aki eme jelentés alapján intézkedik. Ha a beteg tuzsufolt lakásban lakik, akkor intézkedünk arról, hogy ez az állapot megszűnjék. Ha másképp nem megy akkor a városi hatóságnak jelentést teszünk az esetről. Ha a lakás szennyes, akkor kimeszeltetjük, fel-

suroztatjuk, fertőtleníjük, szóval minden intézkedést megteszünk, hogy a lakás a tisztaság követelményeinek megfelelően.

További feladatunk az, hogy a betegeket lehetőleg segélyezzük tápszerekkel. Feladatunknak igazán akkor felelünk meg, ha mindenféle tápszerezellel, rizsszel, általában főzelékkel és főként nagymennyiségű tejjel tudjuk segélyezni betegeinket.

Indokolt esetben specifikus gyógykezelést is használunk, így a Tuberkulinnal való oltást s általában a modern therapiának minden rendelkezésünkre álló eszközeit felhasználjuk.

Dispensaireünknek másik fontos feladata a betegek osztályozása. Kiválogatjuk azokat a betegeket, akik a kórházba valók, vagy akiknek a szanatóriumi kezelés valik szükségessé. Mi magunk járunk közbe, hogy az illetőket kórházban, vagy szanatóriumban felvegyék. Azokat a betegeket, akik gyógykezelés tárgyát nem képezhetik, akik nem a dispensairebe valók, kiken mi már nem segíthetünk, azokat nem is vesszük fel az intézetbe. Én a magam részéről különösen ambicionálok, hogy az ilyen betegekre felhívjam a társadalom figyelmét. A jótékony egyesületekkel közlöm ezekben neveit, hogy legalább anyagi segítségben részesüljenek ezek a szerencsétlenek, kiken a leggondosabb gyógykezelés sem segíthetne.

Általában véve az intézet rövid fennállása óta szép eredményeket ért el, de az eredmény még sokkal nagyobb lesz, ha kellő anyagi javak állanak rendelkezésünkre.

Az intézet hálás szívvel és köszönettel fogad mindennemű támogatást terve keresztülvitelére. A város intelligens közönsége már eddig is szép jelét adta célunk nemes megértésének és bizonyára tovább is segítségünkre lesz anyagilag valóban segítségünkre szoruló embertársaink meggyógyításában.

Az intézetben jelentkezett 36 egyén közül 11 került gondozásunkba. Az orvosi tanácsos és a gondozónő ellenőrzésén kívül tejet, rizst és lisztet kapnak gondozottjaink, okadatolt esetben tüzelőanyagot is. És máris készülünk a közeledő költözkedési időnyre: a lakások kellő fertőtlenítésére.

Megköszöntem a szíves felvilágosítást és egy újabb humanus bajai intézet ismeretével gazdagabban írni le a látottakat.

Hirek.

Olvasóinkhoz. Lapunk legközelebbi száma a közbejött hármas ünnepre való tekintettel csak folyó hó 29-én, szombaton jelenik meg.

Új adóügyi referens. A zombori m. kir. pénzügyigazgató Dr. Rani-zavlyevics helyébe Baja város adóügyi referensévé Albrecht Kálmánt nevezte ki.

Kitüntetés. A király Harlikovics Mátyás kalocsai érsekségi jószágigazgatónak a királyi tanácsosi címet ajándékozta.

Zarándok ut lesz április elején Rómába, az érdeklődők bővebb felvilágosítást Dr. Kanyó róm. kath. kaplannal kapnak.

A szabadkai plebánus kitüntetése. Bajsai Vojnich Dezső szabadkai plebánost a király Szent Ágostonról nevezett, lázárügyi címzetes prépostá nevezte ki.

Részvételi értesülünk, hogy Alföldy Géza, a vaskuti postamester 22 éves fia, szívenlőtte magát. Tettének oka ismeretlen.

Szélhámos késes. Beretvát akart vásárolni Rottenbiller Keresztély kismórági lakos Vanitsek József bajai késesnél. Azonban a kívánt beretva nem volt ép raktáron, mire Vanitsek megígérte a beretva megrendelését, de azzal a feltétellel, ha a vevő az árat előre lefizeti. Rottenbiller jóhiszeműen ki is fizette a beretva árát, de a beretva sehogysem akart megérkezni Kismórágyra. Ekkor Rottenbiller elment Vanitsekhez, kérdőre vonta, de ez szó nélkül kidobta megrendelőjét. Ez nem az első ilyen esete a szélhámos késesnek és már kezd a jóhiszemű közönségre veszedelmessé válni.

Bicskázás Kisbudán. Gibicz Lajos többek társaságában a Dudás-féle kisbudai kocsmában mulatott. Ferró József és András nevű fia szintén ott iddolgáltak. Gibicz és Ferró József között csakhamar heves szóváltás támadt, majd Gibicz előrántva kését Ferrót kétszer hátba szurta. Ferró András láva atyja veszedélyes helyzetét, segítségére sietett. Lerántotta Gibiczet a földre és késével szintén két szurást ejtett atyja támadóján. Ferró Józsefet és Gibiczet súlyos sérüléseikkel a közkórházba szállították, egyben a szurkálók ellen az eljárást megindították.

Vendégzerepiés. A szekszárdi dalárda április hó 5-ikén tartandó

nagyszabású hangversenyére meghívta Fried Margitot, szép hangjáról és rutinos énekművészetről közismert műkedvelő énekesnőnket.

Cigányprimás, Aranyeső. Hogy milyen ambícióval készülnek Pintér, Parlagi és társai a husvéthétfői egyetlen színházi estre, mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy napról-napra újabb ineg újabb slágerekkel egészítik ki amugy is gazdag programjukat. Hogy lett Tiszta elnök? Ki nem lehet választó. Háború lesz! Főpróba akadályokkal. Ideges póstáskisasszony stb. stb. kitűnő számokon kívül megcsendülnek a Cigányprimás és az Aranyeső legszebb dalai is, hogy mindenképen emlékeztetessé tegyék az egyetlen estét. Az aktualitások és politikai szatirikus kacagató módon paródiálják a mai ferde állapotokat és úgy a komoly, mint tréfás énekszámok bőven gondoskodnak arról, hogy a közönségnek egy pillanatra se legyen alkalma az unatkozásra. A kicsiny gárda legutóbb Ungvár, Eger, Miskolc, Nyíregyháza színházainak volt vendége, ahol úgy a nagyközönség, mint a sajtó a legnagyobb elismeréssel adózott a mindvégig nívós és kacagató műsornak.

A zirci apát pápai kitüntetése. A pápa Békefi Remígnék, a ciszterci reind zirci, pilisi, pásztói és szentgotthárdi egyesült apátságainak apátjának megadta az egyházi jog szerint egyedül a püspököket megillető violaszínű zuchettót. A püspöki jelvény Szeghy Ernő fonsanouvai apát fogja a pápa megbízásából Békefi Remígnék székhelyén, a zirci kolostorban átnyújtani.

Kinevezések a bajai póstán. A kereskedelmi m. kir. miniszter Király Gézát ellenőrré, Barta Józsefet segédellenőrré, Pere Katalint I. oszt. kezelőnévé és Barta Józsefnét II. oszt. kezelőnévé kinevezte.

A Munkás-Otthon kabaré előadást rendez f. hó 24-én, husvét hétfőjén. Bővebbet a falragaszok.

Üzelmek a gazdák rovására. Gazdáink nem képzelhetik, hogy a tavalyi esős őszt következtében, mily nagy tömegben hoznak az idén forgalomba részint jóhiszeműleg, részint tudva csekélyebb értékű, sőt egészen értéktelen magféléket. Minél alacsonyabb áron kínálják, annál biztosabb, hogy például a repamag, melyből a hirhét bizenci hibás, selejtes áru több ezer szákkal van a vidéken elhelyezve, legtöbb esetben dohos és általában igen rosszul esi-

OLCSÓ Kobrak-cipők.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy a LEGJOBBNAK elismert **KOBRAK-cipők** talpában feltüntetett fix árából a mai naptól fogva **tíz százalék engedményt** adok.

Tisztelettel

Lázár Sámuel.

rázik, sőt az északnémetországi között is van ilyen elég az idén. Ami pedig a lóherét illeti, köztudomású, hogy a mult napokban érkezett Fiumén át Magyarországra mintegy 20 vaggon rostaalja, melynek az a hivatása, hogy honi lóhere küze kevertesrék. Nem is szólva a lucernáról, melyre nézve az „Erdélyi Gazda” szaklap március 16-iki számában is megírta, hogy a teljesen értéktelen turkesztani lucerna nagy tömegben kérnt Bécsből magyar vidéki kereskedőkhöz. Jó lesz tehát nagyon vigyázní, maradjunk meg a régi megbízható cégeknel és ne üljön föl se kereskedő, se gazda az említett igen alacsony ajánlatoknak, melyeknek célja nem egyéb, mint hasznavehetetlen portékán akármilyen áron tulajadni. Ha gazdáink nem elég óvatosak, akkor nagy bajok lesznek és csodákat fognak az évben tapasztalni.

A Bajai Sport Egyesület husvét vasárnapján d. u. 3 órakor a sporttelepen (Patak-utca 16. sz.) Baja és Mohács között football-mérkőzést tart, melyre a nagy közönséget tisztelettel meghívja.

Megszűnt a sertésvész. Mai napon a sertésvész megszűnt és a rendőrkapitányi hirdetmény értelmében a zárlatot feloldották.

Egyházmegyei hírek. A földművelésügyi m. kir. minisztériumnak, mint kegyurnak bemutatása alapján az érseki hatóság Ketterer Mihály bácsborsódi adminisztrátort vepródi plébánossal nevezte ki. Kozák József a borotái lelkeség vezetőjétől fölmentette. E lelkeség ideiglenes adminisztrálásával Böhm Jenő jános-halmi káplánt bizta meg, Böhm helyébe káplánnak János-halmára ideiglenesen Almásy Miklós küldetett Melykutról.

Betörés. Vuics János és özvegy Vuics Sándorné lakásába ismeretlen tettes behatolt, 20 kor. készpénzt, egy fekete asztrakan galléros téli kabátot ellopott. A nyomozás folyamatban van.

IRODALOM.

A „BAJA” husvétii melléklete.

JULIETTE.*)

Írta: POLLERMAN ARTUR.

Még egy vékony, tűzvörös csik jelezte csak a nagy Atlaszok irányában a lemenő napot. A vörös, keskeny sáv alatt meg szinte feketének látszott a másik, a valamivel szélesebb: a hatalmas sziklás hegység. Előtte pedig a végtelen sivatag, szinte élénkpiros homokkal az alkonyi fényben. Az egész képre, a maga végtelenségében, mozdulatlanul nehezült a levegő. Mintha a katonai állomás helye mellett elterülő tábor sátraiak a vásznát és a bennszülöttek

szélső házainak lapos tetejét be is nyomta volna ez az ólmos levegő. Olyan lanyhán lógtak a tábori sátrak oldalai és olyan horpadtak voltak a helység szélén az arabsok viskói. A csend alkalmazkodott a körülményekhez: a majdnem agyonfűtött emberek és állatok némán vették a lélegzetet és belemeredtek a messzeségbe. Egyebet csak az tett, a kinek kellett...

... Eltűnt nemsokára az a vékony tűzvörös csik is a látóhatár széléről... Megkezdődött az éj...

Lassan, tompán, szinte félfenken vonított bele az első sakál...

A „Café Europe” előtt vezetett az a széles ut, ormótan nagy, sokszögletű kövekkel kirakva, a mely a város két szélét kötötte össze egymással és nappal a legnagyobb forgalmat bonyolította le. Ezen az uton sietett nappal ember ember után, tevén, ösvéren vagy gyalog. Ez a nagy katonai állomás, mélyen lenni a Szaharában, mondhatni ezen az uton át élt. Jobbra és balra csak egy viskótömeg volt az egész. Szűk sikátorok, szögletes lapos házikók.

Most csendes volt ez is. A kávéház széles, az ut széléig érő terraszának a rácsát zárta a fehér kövekre arnyék alakjában az az egy szál lámpa, melyet úgy laiszik utmutatónak meggyújtottak a terraszán. Ott, a hová már nem ért el az arnyék, hófehéren fényelt az ut, addig, a míg a másik oldalon elnyuló magas kaszárnya sötét széle el reff vágta. Magán a terraszon nem volt más, mint néhány kifeszített asztal, fehérre festett bádogtetővel, valamennyi székkel. meg néhány lörpe palma. Ezek között meredek egyenesen a vékony lámpaoszlopok. Az egyikken, a terrasz közepén, égett a lámpa, a hátsó kettőn pedig, a kávéház épületének bejárójánál, öles plakátok lógtak. Tele különböző nagyságu betűkkel és nevekkel. Mindakettőn, középtűt, széles piros sávon, nagy betűkkel és számos felkiáltójel közé ékelten „Juliette”. „la danseuse” volt olvasható. Előtte is és mögötte számos más attrakció reklámja sorakozott élénk egymásutánban.

A magas falu épület lefüggönyözött ablakai mögöl pedig tarka hangtömeg áradt. Zongora. női és férfi hangok, ének és kiabálás, köztük egy-egy palack durrogása. Ugy szólt ez a lármakaoz a sivar éjszakában, mintha a sivatag ez örökösnek tessző csendjét akarná valami kis zsvajjal ellensúlyozni. A tisztikar mulaiott odabenn.

Ugy, a hogy egy tisztnek mulatnia kell, olyan távol a nagyvilágtól és akkor, mikor kabaré és táncosnők alakjában kap egy kis hirt a távolból. Éktelenül ütötték már a zongorát és csak egy-egy erősebb férfihang tartotta néha ütemben a felvetett nótát. A többije ugy szétkalandozott a dallamban, hogy a végén semmi sem maradt az eredetiből. Ilyenkor az összezendülő poharak

rövid időre megszakították a zajt. Utána hatalmas éljenzés és sorra kerültek a plakátokon kiirt nevek. Nem hagytak ki egyet sem. De mire Juliettéhez értek, ujra nagyot ütött valaki a zongorába és megindult ismét a tobzódás. Jó időbe tellett, mire megint ivásra emelték a poharakat...

Kivülről az egész hangulatot feketén mozgó arnyak kísérték a leeresztett függönyökön. Az egymást követő jeleneteknek megfelelően, egyeseken. Hol a pezsgős üveg, hol egy tiszt vagy leány alakja. Néha mindakettő.

Az uton, halkán kopogó lépésekkel egy ember közeledett. Mire a kijáróhoz ért, megállt és a lámpa szembe világította fehér ruhás, piros sapkás testét. A hóna alatt egy kemény táblás könyvet szorított magához s elfogódva nézte az ablakfüggönyök mozgó alakjait. Pár pillanattartott, mire határozatlan lépésekkel az épületbe vezető lépcső felé indult. „Kil keres?!” szólalt meg hirtelen. de félig álmosan a terrasz mélyéből egy hang. Még nem is felelhetett, mikor elébe állt a kávéház egyik pincére.

„A tiszt urakat keresem! — felelte félfenken a katona — vagy legalább is egyiket. Egy fontos napiparancsom van átadni való!”

A pincér elmosolyogta magát: „Sürgös?... Mert most nem hiszem, hogy beszélhetne velük — és jelen-tősen mutatott a helyükujjával az ajtó felé. Különbön...”

Vékonyat nyirkorgott az ajtósarok és kilépett rajta az egyik tiszt. A katona tisztességutódon verte össze a bokáját:

„Kapitány urnak alázatosan jelentem, napiparancs!”

A kapitány idegesen kapta el a könyvet és odatarotta a lámpa felé:

„Hm!... dörmögte — nem rossz... Tehát megváltozik a jelszó?! Hirtelen közbejött körülmények miatt most, azonnal?!... Átkozott egy fujta!... No jó!... jó!... — ötolte hozzá hangosan — Jó!... majd megmondom mindenkinek!... Vidd haza!... Le kelene nyuzni mind, igen... elevenen... nyárson...!”

Még mindig egy helyben állt és maga elé bámult, mikor a katona már rég elhagyta a terraszt. Egypárat dörmögött, lassan sarkon fordult és visszatantorgott a terembe...

Kitörő örömmel fogadták. Megint beleverték a zongorába és éltették tovább Juliettet...

A horizont keleti szélén már szürkült az ég. A még sötét éjszakában a lehűt levegő jelezte félreismeretlenül a reggelt. Az utca azért üres volt, ép olyan, mint egész éjjel. A terraszon is csak az az egy lámpa égett, valamivel halványabb fényvel. A törpe pálmák keskeny leveleit pedig szinte fehérbe vont a leszálló harmat.

Hajnaldott...

A „Café Europe” kiürült. A keskeny, magas ablakokon át szellőztették a termeket és a kitárt ajtóban összeresztették a széles pálmafüggönyt. Künn a terraszon, a sarokasztalnál ketten ültek: a hadnagy és Juliette. A pincér már a hatodik abszintet tette elébük kicsi csucos poharakban. Udvariasan megkeverte vízzel és visszavonult. A hadnagy pedig hátratólla a sapkáját és mereven tapadó szemekkel bámulta Juliettet. Fényes barna haját, hófehér vállait, gömbölyű karjait, meg a cifra ruháját, a szines szallagot a hajában, rövid szoknyáját és parányi aranyozott cipőit... „Juliette!? — sugta mámorosan. — Eljön?!... Ugye eljön?!... A második sátor az első sorban!...”

Juliette nem felelt. Szótlatlanul tūrte a hadnagy ölelését.

„Én majd maga után jövök! — folytatta mohón. — Előbb a kaszárnyában kell jelentkezni... Maga csak menjen... a táborba... A bal második, az első sorban!”

Elhallgatott egy pillanatra, Végig simított a homlokán. Széles piros csik maradt vissza két halántéka között.

„... És ne felejtse el a jelszót!... Ugyanaz, mint tegnapié!... Mert nálunk ez komoly dolog!... A ki nem tudja, azt lelövik... Pas pardon!...”

Juliette megmozdult. Nagy fekete szeméit méllán, komoran meresztette a hadnagra. Ugy, a hogy azt már a zöldítal hazájában jól ismerik. Ugy a-hogy a Montmartre során, ködös téli reggeleken, valamelyik Petit Cafében, kerek márványlapra támaszkodva bámultak az emberek a szines gözbe... Kokottok és fiuk... Egy átnyüzgött éjszaka után... Ványadt arccal, sápadtan, felgyürt gallérral és gyűrött ruhában... Régen... Mikor ő még fiatal volt... Mikor minden gamin róla beszélt... nappal is... éjjel is... Akkor, amikor minden reggel pontosan, várta valaki... a Rue St. Michelben, abban a kis csapszékben... Pontosan... Nem maradt el soha... És hogy sietett ő is oda: hol kocsin, hol az auton... És milyen alázatosan fogadta a csapos... Őt, a kokottok szép fejedelmét. Milyen nagy volt a forgalom... Mindenki tudta, biztosan, hogy idejön... Alig fertek el a kis barban... A csapos alig győzte kiszolgálni a sok vendéget... És milyen örömrivalgásban törtek láttára az éjszaka bohémjei... „Juliette... a csoda”, ámulta mindenki. Es sugva tették hozzá: Ott a sarokban... egyedül... az a piroskötös... az a kis bajusza... az a lovagja... a szeretője... Éjjel csupa gróf... Cliquot... pompa és fény... és szeszély... Reggelre pedig ez a kis zug-bar... abszint... azután manzardszobában forró, végtelen apacszerem...

... Amig egyszer, egy reggelen, nem fogadta senki... Ugy regelt a bar... Milyen sajnálkozva jött elébe a csapos... sirt a szegény

*) A Reviczky-kör irodalmi társaság pályázatán díszérettel kitüntetett pályamű.

... és mentegette magát... Ért-
hetetlen, hogy nem jött el... hüt-
len lett a szerető... Vége [az üz-
letnek... nincs reklámja többé...]

Ép olyan szép tavaszi reggel volt
akkor is, mint most... még aznap
hajóra ült s [jött Afrikába...]
Meghalni... Akárhogy és akárho-
la, de messze tőle... Végig táncolta
már a gyarmatokat... Tán rátalál
majd valahol a láz... Vagy az
abszint mérge... Eh... ez se
segít rajta... Mindig csak a mul-
tat hozza az eszébe... Tép...
Szakit... Kínozz...

Felugrott... Megfogta a kis
csucsos poharat és a földhöz vágta
... A hadnagy feljött...

„Est bien, cher lieutenant!...
ott leszek!... csak átöltözöm...
De siessen!... Várom!...”

Egy öreg arabs ment elsőnek ve-
gig az uton, mikor a tábor felől
eldördült egy lövés. Az öreg arabs
megállt és körülnézett... Mikor
látta, hogy nem veszi észre senki,
hirtelen a földre borult és három-
szor mormogta el magában egymás-
után:

„Allah!... Adja végtelen hatal-
mad, hogy hitetlen lélek legyen a
bűrhődő!...”

Ep befejezte, mikor rohamlépés-
ben kanyarodott ki a kaszárnyából
egy csapat katona a tábor felé...
A hadnagy vezette őket...

Spleen.

*Fáradt lelkem újból megingott:
simogatom megint a Brouningot,
s tudom*

*ezt a verset is biztos Ady írta,
minden bánatom ugyanis elírta*

*előttem mindenki ki költő volt,
ki szeretett csókot s avult bort,*

*ki magában szent ereket érzett,
kinek szíve tudatosan vérzett,*

*ki busan játszott életkomédiát,
de a zavarban is megtalálta magát,*

*kit minden isten le nem igazított
s ki hőben reszkette nem fázott,*

*ki boros hangulattól nem félt
s ki nem tévesztett sohasem célt.*

De én:

*bitangul, gyáván élek,
lelkem mélyére nyulni félek*

*csak újra festek régi falakat
mintha nem volna új a nap alatt*

lényegem semmi

*s mintha nem tudnék verseket ujakat
írni s kábitó, meredek utakat*

magam tenni:

*belülről égető, bolond láztól fülök
s nemsokára mindenből kidülök*

*s a síromra kacagva írják,
kik a harcokat bátran bírják:*

*meghalt, mert nem tudott élni,
hinni, szeretni, bután remélni;*

*elmulásáért nem volt kár
mert ki télen s minden szépet mástól vár*

*kinek lelke husz évvel megingott,
jól tette, ha gyáva maga ellen
fordított Brouningot.*

ATTLAY.

Lánatos vers.

*[Most délután van
fáradt napu, bágyadt
s a bucsuzásra
gondolok sokat.]*

*Az úgy lesz biztos, hogy egy hűlő éjjel
vonatra ülök s messze robozok
s a bus, homályos, döcögő kupéban
nem könnyösen, de fájón zokogok.*

*S ha közeledik és elér az éjfélt,
letölöm majd a kupém ablakát
és hagyom lágyan arcómra ömlőni
a Hold bolondos, kusza sugarát.*

*S a sugarak majd örömmel ömölnek
és ráborítanak finom szemfedőt
és elborítanak enyem szenvedőt,
szelműzöttjén minden piros örömmek.*

*A szemeim is lágyan lecsukom,
hogy ne lássam a sugártörő Holdat
és egyszerre csak a szívem sem dobban
és messze síklok, dermedetlen, holtan.*

*... Mert biztos, érzem, hogyha elmegyek
a szívem addig kínozz, addig vérzik,
hogy végül én a vérzés nem is érzik.
Óh, biztos így lesz hogyha elmegyek.*

*[Most délután van
fáradt napu, bágyadt
s a bucsuzásra
gondolok sokat.]*

1910.

ATTLAY.

Mese az asszonyról.

Irta: RUPPERT ANTAL.

Egy jókedvű társaságban a harmadik pohár bor után a beszélgetés az asszonyokról folyt.

— Sok asszonyt ismertem — szolt egy öszülni kezdő hivalkodó gavallér — de beismerem, hogy még egyet sem tudtam kiismerni.

— Én is azt tartom, hogy az asszony egy rébusz — erősítette egy másik.

— Az asszony csupa szeszély — mondta a harmadik, ki büszke volt ítéletére, mintha most hallaná először az emberek.

— Az asszony természetétől fogva jó — szolt egy fiatal tagja a társaságnak, miközben édesen nézett a társaság egyik fiatal és szép tagjára.

Ez az ítélet sem elégítette ki a társaságot, hol egy poéta is jelen volt. Most mindenki az ő ítéletét kívánta hallani. Az írónak kell legjobban ismerni az asszonyt, mondogatták.

A poéta egy mesével felelt.

Mióta az emberek mindjobbán megfélekednek az Olimpusz isteneiről, meglehetősen unalom fészkelte ott be magát az előkelő istenek társaságába. Jupiter már röstelni kezdte, hogy egykor Európáért, a főnicziai király lányáért bikává változott, hogy elrabolhassa; Bakhus boszus a filloxerára, Hadesz csak ritkán rázza meg a földet; a többi is mind egykedvűen teljesíti kötelességét.

Csupán a fürge, örökifjú Amor serénykedik fáradhatatlanul az emberek között. Itt annyi a dolga, hogy

ritkán jut egy perce fölsétálni az Olimpusra, előkelő rokonai közé.

A minap pihenni odatért.

Az istenek mind megrohanták.

— Mondj nekünk újságot a földről! — kiálták egyszerre valamennyien.

Amor letette nyilait, egyet gondolt magában, aztán mosolygó ajakkal, csillogó szemekkel beszélni kezdett.

— Mióta a földre járok, sok szép asszonyt látam, de oly szépet nem, mint ma.

Az istenek mind mellé telepedtek. Jupiter erősen fülelt.

— Háza szőlőlugasok között fekszik, ablaka keletre nyílik, a hajnal birodalma felé. Hajával nem vetekehetnek az éj, tekintete mélyebb, mint a tenger, szeme ragyogóbb, mint a c-illag, arca pirja a hajnalt irigyvé teszi és a szája a legpicinyebb, legforróbb valamennyi asszonyi száj között Ezt a száját még halandó nem csókolta soha.

Ennek hallatára Jupiter megszökött a társaságból.

A mor magában mosolygott és tovább folytatta.

— Ez a szép asszony még nem ismeri a szerelmet. Epedve álmodik valami kimondhatatlan édesről, de nem tudja, mi az. Szeretne hajnal lenni, hogy mindenkire rámosolyoghátna...

Most Bakhus szökött meg a kom-pániából.

Amor tovább beszélt a szép asszonyról. Maga is lángra gyult, hogy róla szólhatott; a szemét lélkésen emelte az ég felé.

Mire beszédét elvégezte, újra az Istenekre akart tekinteni; — egyet sem talált ott. Mind leszökött a földre, hogy meghódítsa magának a szép asszonyt és fölvigye az Olimpusra, irigyvé tenni a többi isteneket.

Mig azok odajártak, Amor ledült egyet pihenni...

Jupiter elsőnek érkezett a szép asszonyhoz.

Mint előkelő princ mutatta be magát, ki magával hord fényt, tangot. A szép asszony lefözte.

— Rang nekem nem imponál — szolt — rangban én is első vagyok. Aztán jött Hades, ki mint százmillió bankár mutatta be magát.

Az asszony félretolta kezével.

— Én szépségben vagyok a leg-gazdagabb — ezt te meg nem veheted.

Szaturnusz lelopkodta a csillagokat a kedvéért.

— A legragyogóbb két csillag még is az én szememben van, szolt az asszony és azt te el nem lophatod.

Bakhus, Tokaj legmámoritóbb édes borát szolgálta föl neki.

— Az én csókomból annál édesebb, mámorítóbb, szolt az asszony.

Neptun, holdvilágos éjen, holdsugarból szötte a selyemruhát a szép asszonynak és megfestette a tenger zöldjében.

Mind hasztalan, a szép asszony meg nem hallgatta egyiket sem.

Az istenek éktelen haragra és irigységre lobbantak. Egyik sem távozott ablakától. Epedve, senyvedve leste a szép asszonyt egy mosolyára.

Egy holdvilágos este hallatlan dolgot láttak. Lélegzetfojtva nézték, mi történik.

Egyszerű, fakó ruhában egy szőke földi ifju közeledett az ablakhoz. A föld porából fölvetett egy kis kavicsot és azzal megdobta az ablakot.

Az ablak kinyílt és benne megjelent a szép asszony, édesebb mosolylyal, ragyogóbban, mint valaha.

Intett az ifjunak, ki a lugások oszlopain nesztelenül fölmászott hozzá.

Minden isten szíve dobogott. Kárörömmel várták, hogy főzi le az asszonyt őt is.

A szép asszony kitárta a karját és a mint az ifju hozzá ért, lágyan átölelte és hosszan, boldogan csókoltatta.

Jupiter dühében megszólaltatta dörgő villámain; Hades a földet rázta meg. Aztán mind visszasompolygott szégyenszemre az Olimpusra, hol a szendergő Amorra rontottak.

— Szeszélyes, — mondta fitymálva Szaturnusz. Hogy szerethet az az asszony olyan szürke semmiséget!

— Naiv, — mondta Bakhus.

— Izléstelen, — szolt Neptun, a holdsugarból szott ruhát a karján tartva.

— Érzéketlen, — szolt Hades, az aranyokat még mindig a zsebeiben csörtetve.

Amor szemhunyorítás nélkül hallgatta őket.

Most Jupiter éktelen haraggal fordult hozzá.

— Hol volt a szemed, mikor te azt az asszonyt olyan csodának láttad?! Hol volt az eszed, mikor olyan tökéletesnek mondtad?! Ez érthetetlen!

Amor elmosolyogta magát, aztán csöndesen csak ennyit felelt:

— Hát mondtam én, hogy tökéletes teremtes az asszonyt?! Ha csalódtatok, a ti hibátok...

A fölsülésre Jupiter orra lógott a legjobban.

Szerelmek a kávéházban.

Délután még a ligetben bolyongtam, csendes, nyárutós, meleg délutánon. Az elmúlt nyári szerelmemet sirattam, de már-már enyhítő szomorúsággal, megnyugvó lemondással. Egyedül jártam a rejtettebb utakon s nem sokat törődtem az itt-ott el-suhanó kis párokkal. Egy utkereszteződésnél, azonban egy pillanatig magára vonta a figyelmemet két megriadt szerelmes, látszott rajtuk, hogy először vannak egyedül rejtett utakon. Ismerősnek nézhettek, mert idegesen siettek tova.

Valami érdekes véletlen folytán este a kávéházban megint találko-

tan velük. Most már hárman voltak, velök volt a férj is. Alázatos, kicsiny emberke, aki szinte csodálkoznival látszott azon, hogy miképpen kerül ő, a kopott filiszter, a kívánatos, gyönyörű asszony mellé. Az udvarló intelligens arcu, elegáns, harminc év körülü ember, azonban a nagy jóllétől egy kissé hizni kezd. Minden mozdulatán, a szeme járásán, egész valóján látszik, hogy imádja az asszonyt, kívánja férfias, erős vágygallyal. A szeme kérőn, néha ragyogón, majd elborulva merül szomszédja kicsit kacér, kicsit jókedvű, mindent ígérő asszony szemébe.

Néztem őket kíváncsiságból, ahogy mindig is szeretünk idegen emberek életébe egy kissé bepillantani. Az asszony határozottan szép volt. Egyszerű, elegáns kék ruha simult szinte leányosan karcsu termetére, a szája csókos, nevető, a szeme játékos, talán kissé túl kacér.

Nevetgélve, vidáman csevegve pezsgöztek, majd, mintha egy kissé belefáradtak volna a beszédbe, a jókedvbe, egy pillanatnyi csend támadt. Az asszony felhasználta az alkalmat s körülnézett a kávéházban. Közönyösen, a szokásos asszonyos kíváncsisággal nézegette a körülötte ülőket. Mikor rám esett a tekintete, hirtelen jött ijedelem, talán egy kis pirulás elárulta, hogy megismert a délutánról. Közben az udvarló is észrevett s most már két szempár szegelődött felém, kíváncsian, a gondolataimat kémelve s bosszankodva is a véletlen találkozásokon. De csak egy pillanatig. Tudj isten talán kiértett a szememből, vagy a nyugodt, jóakaró mosolyomból, hogy rokonszenvezek velük s visszamosolyogtak mind a ketten, ahogy jóbarátra, közös titkok tudójára szokás mosolyogni. Azután tovább nevettek, beszélgettek, közben az asszony nekem is juttatott egy-egy tekintetet, egy-egy mosolyt. Ilyenkor a férfi bizalmatlanul, féltékenyen nézett reám. De én beszéltem hozzá a szememmel, beszéltem hozzá megértően, csitítóan: „Ugyan öregem nem szégyeled magad! Kell is nekem a te asszonyod. Örülök, ha látok szép szerelmet, két szép,

okos embert, kik szeretik egymást. Örülj az asszonyodnak, örülj, hogy szembe nézhetsz vele, hogy te vagy a szemében a férfi, de nem szép, hogy irigyled tőlem azt az egy-két tekintetet, vagy azt a kis kacér mosolyt.” Ez hatott. Megnyugodott. Azt mondta a szeme, igazad van, nem volt szép tőlem. Béküljünk ki. Főlemelte a poharát, odakoccintotta az asszonyéhoz, oly szépen csegett, s gyengéden, óvatosan reám köszöntötte. De bármily óvatos volt, az asszony észrevette s gyerekes, kedves utánzással szintén rámköszöntötte poharát. Én nagy komolyan viszonoztam a köszöntést. S ez így ment tovább, ittunk, egymásra köszöntöttünk. Társalgásuk mindig vidámabb lett, az asszony egy picit becsepített, kipirult az arca s még ennivalóbb lett, a férfi szeme is boldog tűzben ragyogott s mesélt, áradozva mesélt nekem. „Látod öregem, milyen boldog vagyok most. Rég volt ilyen jó napom. Hetek óta majd megőrülök miatta, mindig a nyomában vagyok, nem tudok másra gondolni, mint rá. Ő tudja ezt s kinez, ahogy egy állatot nem tudnék kinezni, kinez csak azért, mert tudja, hogy mennyire szeretem. Sokszor ott akartam hagyni, menekülni akartam tőle, de nem tudtam öregem, nem tudtam. De most már minden megfordult. Hisz láthatod te is, hogy szeret. Micsoda örült boldogság.” Ittunk s most én beszéltem. „Tudom öregem, hát hogyan tudnám. Hisz én is mintha egy kicsit boldog volnék. Neked megsugom öregem, de ne áruld el senkinek, hogy én is ép ily boldog voltam, nem is régen, de már elmult. S most minden az eszembe jut. Talán az erős bor teszi, de ne haragudj érte, azt hiszem, hogy én vagyok te s ő ül szembe velem. Ép ilyen volt, talán még kacérabb, talán még gonoszabb. Én ülök ott szembe velem, majd megőrülök a boldogságtól, arcom lángol, ereimben tüzláng folyik. Huh, most egyszerre olyan hideg lett, az ördög vigye, de sokáig hagyták nyitva az ajtót ezek az éjjeli jövevények. Nézd öregem, katonatisztek, huszárok, fiatalok és erősek, szépek és vakmerőek, olya-

nok, mint a rablók. Te én félek tőlük, ezek elrabolnak valamit, elrabolják tőltünk az asszonyt. Ne nevesz öregem olyan elbizakodottan, ezért haragszom, komolyan megharagszom. Jó, hisz tudom, most már bizonyos vagy benne, hogy téged szeret, de mégis, ne nevesz kérlek. Nézd az fiatal hadnagy, azzal az elbizakodott szemével, hogy szurja, keresztül nézi, levetkőzteti. Ne nevesz ki, ébredj fel, ne hagyd magad, nem látod, rabolják már az asszonyodat. Én már tudom mi ez, nálam is így kezdődött. Akkor még én is nevettem, később sírtam. Te is sírni fogsz. Ugy-ugy, csak beszélj hozzá, okosan, szelímesen, mulattasd. No mit nézel olyan riadt arccal? Nem sikerült? Azért csak beszélj tovább, vönd el róla erőszakkal a figyelmét, legyél kiméletlen, hiszen ez kell nekik. Nem lehet? Próbáld újra, de ne vagj oly szomorú arcot, légy vig, erős, elbizakodott, mint az ott. Nem tudsz? A szemek egymásba fonódnak, körülfontják egymást csókolóznak? Ugy-e mondtam öregem, hogy sírni fogsz? Mit, hogy ezt nem tudod nézni, hogy megőröd magad? Őt is megőröd? Bolondság öregem. Hát hisz ő sem tehet róla. Nálam is így volt, másnál is, mindg. is így van ez. Ő asszony s kell neki valaki. Talán azt hitte te kellesz, pedig dehogya, a hadnagy kellett neki. Én sajnálak, nem is téged sajnálak öreg, magamat sajnálom, vagy az asszonyt, nem is tudom már biztosan kit, csak valakit nagyon sajnálak s úgy sírok.”

Megértett s lassan-lassan elcsitulak az idegei s akkor ketten sirtunk a füstös, lármás kávéházban, sirtuk, már nem is tudtam talán miért, mikor csendesen a fülembé sugta valaki: „Bizony a hadnagy kellett neki!”

12000 drb.

akácfa-karó eladó

Fajszi Lajos

tulajdonosnál Baja-szentistván határában.
(Szállítás.)

Hirdetések jutányos áron felvételnek

a

BAJA

kiadóhivatalában

Szerkesztő: ERNSZT JÓZSEF.

Dr. Wallehausen Gyula orvos,
lakását Szt. Antal-utca 11. sz.
alá helyezte át.

Külön női osztály.

Óriási választék a husvéti és pünkösdi idényre megerkezett cipő-áru ujdonságokban, a

MITTLER-féle cipőáruházban

Baja, Szt. István-ter, városháza épület.

Férfi vagy női AMERIKAI CIPŐK, barna vagy fekete, ezeltűt K 18—, most K 13—. Ugyanílyan eredeti amerikai legfinomabb kivitelben, varrott, ezeltűt K 22—, most K 15—.

Férfi fűzős, gombos vagy cugos, barna vagy fekete színű és chevreaux 10 koronától feljebb. — Női féleipők 6 koronától feljebb. — Női magas fűzős vagy gombos K 8-50 és feljebb. — Gyermek féleipő vagy magas, barna és fekete K 2-50-től feljebb.

Továbbá az eredeti amerikai világírú HELIA-gyártmányú gyermek cipők fél és magasban. — Női ebolasztin cipők cugos és fél, vászon- és tenisz-cipők minden színben és kivitelben. — Férfi, női és gyermek amerikai szandálokban.

Olcsó bevásárlási forrás!

Külön női osztály.

INGYEN, ráfizetés nélkül becsereél öreg, használt gramofonlemezeket ujakra WAGNER „Hangszerkirály” Budapest, József-körút 15. szám.

Árjegyzék ingyen.

Cimre ügyeljen.

ALAPITTATOTT
1875.

Löwenstein Frigyes

FÉRFI SZABÓ,

BAJA (városi bérház).

Óriási választék kész férfi-,
gyermek-ruha és női
feöltökben.

Aranyéremmel kitüntetve
a helyi iparkivállításon.

Mérték utáni rendelések
elegáns kivitelben.

Papir- és írószer-kereskedés

KÖNYVNYOMDA

KAZAL JÓZSEF - BAJA

Telefon 45 **Vörösmarty Mihály-utca 6** Telefon 45

Könyvnyomdai munkák készítése a legizlésebb kivitelben. Ügyvédi és községi nyomtatványraktár

Fränkl Ignác

BAJA, Budapesti-ut 15.

Ajánlja dus raktárát elsőrendű

varró-, kötőgép-, kerékpárok- és grammofo-
nokból, valamint mindezek alkatrészeiből.

J a v i t á s o k

szakszerű műhelyben a legjutányosabban eszközöltetnek.

➡ Kedvező fizetési feltételek! ➡

Hazai Általános Biztosító Részvény-Társaság.

A társaság elvállal biztosításokat

tűz- és jégkárok ellen (a villámesapás által okozott tüzkárokat is megtéríti). A biztosítás egyéb ágazataiban is a közönség rendelkezésére áll. Díjtételei olcsók és előnyösek, kárait gyorsan és méltányosan rendezzi, ügyfeleinek érdekeit minden tekintetben megóvja.

Kötvénykiállító főügynökség: B A J A.

(Városi bérház.)

E g y

tanuló

felvétetik.

Kazal József

-- könyvnyomdájában --

Minden izlésnek megfelelő

CSINOS

DIVATOS

fényképeket

ugyszintén

fényképnagyításokat

KÉSZIT

Nesselroth Bernát fényképész

Baja, Szent István-tér 11-ik szám.

(Fischer-ház.)